

”Modern”

Bakom varje övergrepp
finns en mamma

Dramatis Personæ

Mamma Susanne

Pappa Lars

Dottern Ellinore

Lågstadie lärare Ann-Charlotte

Väninnan Anki

Sjuksköterskan Klara

Kuratorn Gunilla

Scenario av **Fredrik Axelzon**

Stort tack till Tobias Wrigstad,

Olle Jonsson och Elina Åkerlind.

Om 3 spelare, 0 spelledare,

60-90 minuter,

jeepen.org/games/modern

(kanske en skiss?)

Så här

Scenariot handlar om en familj som alla andra. Men inte riktigt. Utan en familj där mamman vänder sig bort. Förnekar trappstegen som hörs när hon slumrar framför TVn. Hur dotterns dörr öppnas och sen stängs. Övergrepp som har pågått länge. Kanske från allra första början. Om en mamma som offerar sitt barn hon älskar. Om ett barn som skriker på hjälp och svälter sig själv. Om en pappa som har det bra. Faktiskt. Och handen på hjärtat, är det så lätt att göra det rätta, när du väl har tittat bort en gång?

Spelmekanik

Scenariot består av 2 spel som pågår samtidigt. De två spelen benämns i fortsättningen som huvudspelet och det parallella spelet. Spelare 1 och 2 deltar i huvudspelet och spelare 3 deltar i det parallella spelet. Spelare 1 är mamman. Spelare 2 är de roller mamman möter. Spelare 3 är pappan och dottern (förövaren och offret). Spelytan är indelad i tre delar. I mitten bor mamma och de hon möter. I de yttersta bor pappan och dottern. På vänsteryttern har vi pappans kontor och på högeryttern flickrummet. Den enda spelaren som får röra sig mellan delarna är spelare 3, det vill säga pappan och dottern. Spelarna i mitten lämnar aldrig mittenrummet.

Scen 1

Kvartssamtalet

Dottern är 8 år, Mamman och lågstadieläraren

Scen 2

En slät kopp kaffe

Dottern är 13 år, Mamman och vänninan

Scen 3

Sjukhuset

Dottern är 15 år, Mamman och sjuksköterskan

Scen 4

Ritstund i kuddrummet

Dottern är 5 år, Mamman och förskoleläraren

Huvudspelet

Huvudspelet handlar om fyra scener som ska spelas upp en efter en. Scenerna är fyra nedslag under en 7 års period. De tre första sker i kronologisk ordning, medan den sista scenen är en tillbakablick. I samtliga scener är mamman med. Vem mamman pratar med varierar i de olika scenerna. Scenerna skildrar mammans liv, men framförallt indirekt dotterns liv. I spelarinstruktionerna hittar du syfte och information om varje scen. Där står även vad som avslutar varje scen. Det är möjligt att det blir lite paus mellan två scener om spelare 3 väljer att hålla någon monolog eller annat spel. Om inte är det bara att fortsätta scenerna efter varandra.

Det parallella spelet

Spelare 3 gestaltar pappan och dottern. Han kan fritt röra sig mellan pappans kontor och dotterns rum. Förmodligen är han mest på kontoret. Spelarens uppgift blir att vara narrativet och kontextualisera berättelsen. Verktynen är monologer och ensamspel. När som helst kan spelare 3 ta över spelets fokus, förutom när mamman avslutar sista scenen. Det är en regel och då är scenariot slut. I spelarinstruktionen hittar du mer information om vad som krävs under scenariots gång av spelare 3. Det är viktigt att spelare 3 balanserar mellan att våga ta plats, men inte stjäla berättelsen.

Mamman

Du är mamman **Susanne**, spelets permanenta pjäs. Brännpunkten som historien berättas genom. En berättelse om en flicka och en familj. Där dina ord kommer att tolkas och bli metaforer över det som händer, men inte visas. Du har många ansikten. Mamma och hustru. Den som håller ihop och pusslar. Kör Ellinore till stallet och pressar Lars skjortor. Lever för fasaden och Tacos på fredagkvällen. Familjen är viktigast. Och visst har ni haft ett bra liv? Klart att du inte vet allt. Det är bäst så. Enklast så. För ingen kan säga att du inte älskar din dotter. Eller hur?

Scen 1
Kvartssamtalet
Dottern är 8 år

Scenerna

Terminens kvartssamtal. Lars var tvungen att jobba över. Ann-Charlotte är en så bra lärare. Bortförklara allt om Ellinores problem. För du är ingen dålig mamma, eller hur? Scenen avslutas med att Ann-Charlotte säger att nu är tiden ute och det är dags för nästa förälderpar att få komma in.

Scen 2
En slät kopp kaffe
Dottern är 13 år

Fika på stan med väninnan Anki. Ni bondar över hur jobbigt det är med tonårsdöttrar, även om du har det värst. Ellinore har blivit helt oreglerig. Rakat av sig håret, klär sig svart och gud vet allt. Scenen avslutas när du fråga om Anki vill ha en påtår.

Scen 3
Sjukhuset
Dottern är 15 år

Ellinore har blivit inlagd på en klinik för ungdomar med ätstörningar. Du pratar med en sjuksköterska. Hur kunde det bli så här? Ifrågasätt och skyll på dig själv. Ellinore ska i alla fall veta att du och Lars är där för henne. Alltid. Scenen avbryts när en patient ringer på sjuksköterskan .

Scen 4
Ritstund i kuddrummet
Dottern är 5 år

Möte med kuratorn Gunilla som visar upp teckningar. Du måste skylla ifrån dig och bortförklara allting. Du är nästan den enda som pratar. Scenen avslutas när du tystnar och inte har något mer att säga.

Utomstående

Du spelar de övriga som mamman möter. Du ska vara den som mamman speglar sig och dotterns liv mot. Du lyssnar, stöttar och lyfter spelet.

Scen 1
Kvartssamtalet
Dottern är 8 år

Scenerna

Du är **Ann-Charlotte**. Den duktiga fröken på lågstadiet. Det säger alla. Kritor, sax och alfabetet, vi snackar lågstadiet. Ellinore är hemma ofta ifrån skolan. Hon är tyst och ensam. Klagar ofta på ont i magen och huvudvärk. Tur att hon har så bra föräldrar. Det underlättar alltid kvartssamtalet. Du är inte orolig. Det ordnar sig. Det gör det alltid. Scenen avslutas med att du säger att nu är tiden ute och det är dags för nästa förälderpar att få komma in.

Scen 2
En slät kopp kaffe
Dottern är 13 år

Å Gud, vad gott machiatton smakar! Du är väninnan **Anki** och sitter på ett fik med mamma Susanne. Ni är helt slut efter sprungit på stan med en massa kassar. Ja, det är tur att tonårsdöttrar bara är en fas. Hur skulle ni annars orkat stå ut? Det är tur att ni mammor kan stötta varandra. Susanne kan behöva någon som lyssnar. Klart du ställer upp. Scenen avslutas när Susanne fråga om dig om du vill ha en påtår.

Scen 3
Sjukhuset
Dottern är 15 år

I denna scen är du sjuksköterskan **Klara**. Du har sett det förr. Det är alltid jobbigt för familjen. Följa sitt barn svälta sig själv till döds. Ligga på sjukhuset med dropp och övervakade toalettbesök. Förmodligen har det pågått under flera år. Tur att flickan har varma och stöttande föräldrar. Naturligtvis har du tid för ett samtal. Var det Susanne, hon hette? Scenen avbryts när du väljer att en patient ringer på dig ifrån ett rum.

Scen 4
Ritstund i kuddrummet
Dottern är 5 år

Du är kuratorn **Gunilla** jobbar på enheten Solbacken och flera förskolor ligger på ditt bord. Inga resurser och för många barn som behöver ihjäl. Vem hinner ens med att skriva journaler? Det är klart att barn har stor fantasi och det är inget att fästa sig vid. Men du känner att du i alla fall vill ta upp det. Ren rutinåtgärd. Undra vems tur det var att ta med fika? Under scenen är du mest bara tyst. Du ska visa upp teckningarna som dottern Ellinore ritat och skickar in som papperssvälor till dig. Inga anklagelser eller repliker ifrån dig. Mest bara tystnad. Scenen avbryts när mamman tystnar och inte har något mer att säga.

Pappan & Dottern

Du spelar både pappan och dottern. Ditt arbete går ut på att kontextualisera i form av monologer och ensamscener. Att berätta om pappan utan att det handlar om honom. Någon gång går du över till dotterns rum. Då försvinner pappan och du blir flickan som svälter sig själv till döds. En annan roll, men samma princip.

Lars

Det är du som är pappan. Det är du som är kung över familjen. Det är du som ser till att det finns mat på bordet, att Ellinore kan ha rätt jeans och rätt jacka. Utan dig hade det inte funnits någon shoppingbil och ingen stuga i Sälen. Det är du som är kung över den här familjen. Det är även du som öppnar dörren om natten. Inte ofta, bara ibland. Så är det.

Ellinore

Du ligger på din säng och läser Kalle Anka & Co, chattar på MSN och läser dina läxor. Kastar papperssvalor genom fönstret ned på gatan. Svalor med avtryck av tårar. Fönstret står öppet. En jätte tittar på dig i spegeln och du kräks på toaletten. Blir orolig när någon går i trappen. Varför det, det går ju ändå inte att gömma sig? Borstar tänderna gång på gång för att dölja smaken av honom. Till frukosten är allt som vanligt igen.

Scen 1-3

Scenerna

När du är på kontoret är du pappan. Du sitter i din kontorsstol och tittar på vad som händer i mittenscenen. Men du kommer också att prata i telefon, högt så vi hör vad du säger, se på Bloomberg och börskurserna, skrika åt din sekreterare i högtalartelefonen, vika papperssvalor av dåliga planeringsdokument och kasta prick på soptunnan. Du får visa upp Pappan när han är själv – sig själv.

Du är fri att göra vad som helst. Du kan skänka pengar till läkare utan gränser. Det kanske visar sig att jobbar som handläggare på BRIS. Eller så är du en sadistisk jävel även på jobbet. Du kan ringa till din dotter, eller ringa till en kollega på ett annat företag. Du får göra vad som helst. Det är din show. Naturligtvis kommer allt du gör att spilla över in i de andra scenerna. Allt du gör kommer att övertolkas, eller bli metaforer. Går affären igenom berättar du att du och dottern ska åka till London. Om börsen går dåligt och du blir förbannad kommer vi att ana vad som händer hemma ikväll. Och så vidare. Allt är en liknelse, dålig eller inte, och det måste du spela på. När din dotter ligger på sjukhuset dricker du whisky och spelar på hästar på kontoret för att fira ett nytt kontrakt. Eller så gråter du på soffan eller stämplar dig i handen med häftapparaten för att du hatar dig själv.

När du går över in i flickrummet är du dottern. Det bör inte hända så ofta – det är en svår roll att spela. Där gäller samma sak, men du måste vara tystare. Inte lika imposant. Du kan prata för dig själv, ringa i telefonen. Men bara prata med små bokstäver hela tiden. Kanske till och med viska. Du är i spel hela tiden och anpassar dig efter vad som händer mittenscenen. Ibland kan det vara läge att vara tyst länge och bara titta. Känn ingen press att agera eller prata hela tiden. Bara genom att se på gör du nytta. Annars kan det vara bra att flika in sig då och då, eller ta plats. Du måste ta utrymme själv – annars får du det aldrig eftersom spelets fokus ligger på den direkta interaktionen och dialogen i mittenscenen. Var inte rädd, det är din scen också.

Scen 4

I sista scenen skall du enbart spela dottern som fem år, och nu gäller specifika instruktioner. Du skall sitta i ditt metaforiska flickrum och rita. Papper och krita finns. Du skall rita streckgubbar med stora kukar, olika teckningar med sexuella anspelningar som en normal sexåring inte ritar. Sedan skall du vika papperssvalar av dem och kasta in dem i mittenscenen. En efter en. Du behöver inte säga något. Tystnad är också fint. När mamman tystnar och inte säger något mer är scenariot slut.